

WIADOMOŚCI NORMALIZACYJNE

Opracowania krajowe

W Ośrodku Normalizacji MERA-PIAP opracowano analizę stanu i potrzeb normalizacji dla urządzeń podsystemów: INTEPNEAN (urządzenia przetwarzające pneumatyczne analogowe) i MOTOPNEM (urządzenia wykonawcze analogowe średniociśnieniowe) Krajowego Systemu Automatyki i Pomiarów POLMATIK. Analizę przekazano w październiku br do PKNMiJ, w celu zatwierdzenia. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że należy unieważnić normę PN-76/M-42053 *Krajowy System Automatyki i Pomiarów POLMATIK. Urządzenia pneumatyczne przetwarzające średniociśnieniowe analogowe. Wymagania i badania*. Norma ta obowiązywać będzie tylko do momentu znowelizowania PN, które ją powoływały, co jest planowane na rok 1981, zatem przy opracowywaniu nowych norm zakładowych nie należy jej powoływać, a ewentualnie potrzebne dane należy przepisać.

W ostatnim okresie zostały wydane dwie normy PN, które ze względu na ogólny charakter mogą zainteresować również naszych czytelników:

PN-79/H-04683 *Ochrona przed korozją. Natryskiwanie cieplne. Nazwy i określenia.*

PN-80/N-09016.06 *Format do wymiany informacji bibliograficznych na taśmie magnetycznej. Zawartość rekordu (zapisu). Literatura, firmowa.*

W normie PN-79/H-04683 ustalono pojęcia: ogólne, w zakresie przygotowania podłoża pod natryskiwanie cieplne, w zakresie stosowania techniki natryskiwania, w zakresie wad powłok natryskanych — dotyczące natryskiwania cieplnego materiałami powłokowymi metalowymi, ceramicznymi i ceramiczno-metalowymi.

Postanowienia normy PN-80/N-09016.06 należy stosować przy wymianie informacji bibliograficznych o literaturze firmowej. Przedmiotem normy jest zawartość rekordu (zapisu): rozmieszczenie, sposób oznaczenia i postać danych dla literatury firmowej, czyli: katalogów wyrobów, prospektów wyrobów, katalogów usług, informatorów o producentach, dokumentacji techniczno-ruchowej, instrukcji obsługi, cenników, katalogów targowych i wystawowych itp.

W wyniku wymagań Ustawy o jakości w Centralnym Ośrodku Badawczym Normalizacji opracowano i uzgodniono pierwszy fragment projektu normy PN/N-30000 *Jakość wyrobów. Terminologia podstawowa* oraz znowelizowaną normę PN/N-03005 *Statystyczna kontrola jakości. System kontowy*. Uzgodniony fragment PN/N-30000 składa się z czterech części:

Część pierwsza dotyczy pojęcia wyrobu i zawiera hasła: wyrób (produkt), jednostka wyrobu, wyrób nowy, wyrób zmodernizowany.

Część druga dotyczy bezpośrednio pojęcia jakości i zawiera hasła: cecha jakościowa wyrobu, charakterystyka jakościowa wyrobu, jakość wyrobu, poziom jakości wyrobu, wymaganie jakościowe, jakość projektowa wyrobu, poziom jakości projektowej wyrobu, jakość wykonania jednostki wyrobu, jakość wykonania wyrobu.

Część trzecia dotyczy cech jakościowych wyrobu i zawiera hasła: cecha mierzalna i cecha niemierzalna, cecha liczbowa i cecha alternatywna, cecha deterministyczna i cecha losowa, a także cecha ergonomiczna oraz cecha sensoryczna (organoleptyczna).

Część czwarta dotyczy charakterystyk jakościowych wyrobu i zawiera hasła: funkcjonalność wyrobu, bezpieczeństwo wyrobu, użyteczność techniczna wyrobu, użyteczność emocjonalna wyrobu, nowoczesność wyrobu, uniwersalność wyrobu, komplemantarność wyrobu oraz opłacalność wyrobu.

Kolejne, przewidywane do opracowania, części normy będą zawierały terminologię dotyczącą:

- elementów kierowania jakością, w tym najważniejsze pojęcia ekonomiki i kontroli jakości,
- kwalifikowania jakości, czyli badań, oceny, i klasyfikowania wyrobów pod względem jakości.

Norma PN-80/N-3005 jest znowelizowaną wersją normy ustanowionej w 1952, na podstawie wyników badań teoretycznych nad systemem K. W miesięczniku Normalizacja nr 8/1980 zamieszczono artykuł, w którym omówiono szczegółowo system K, a mianowicie: warunki, w jakich system kontowy może znaleźć zastosowanie, założenia stanowiące podstawę systemu kontowego, zasady budowy tablic kontowych planów badania, prawdopodobieństwo przyjęcia partii w systemie kontowym, najważniejsze zalety systemu kontowego.

Opracowania międzynarodowe

We wrześniu br. Dział Normalizacji MERA-PIAP rozesał do zaopiniowania projekt normy IEC: 65 A (Secretariat) 78 *Magistrala danych dla systemów sterowania procesami rozłożonymi przestrzennie. Opis ogólny i wymagania funkcjonalne (Process data highway PROWAY for distributed process control systems. Part 1: General description and functional requirements.* Projekt ten scala w jedną całość trzy uprzednio ankietowane dokumenty: 65 A (Secretariat) 18, 21 i 25. Jeżeli w okresie trzech miesięcy (od września do końca listopada br.) poszczególne Komitety Narodowe IEC wyrażą przychylną opinię o tym projekcie, wówczas otrzymamy z Biura Centralnego formularz do głosowania w ramach tzw. *Reguły Sześciu Miesięcy*, w którym opowiemy się za lub przeciw akceptacji w/w dokumentu jako normy IEC.

Opracowała mgr inż. Adela Kaczanowska